VAKÁCIÓ CANADÁBAN

Irta: GUTHY BÖSKE 1952

Idei vakációnkat hosszas fejtörés előzte meg. Olyan helyre akartunk menni, ahol hegy is van, golfozni és uszni is lehet, nem hideg tóban. Régi Balatonimádó vagyok és így ma is szívesen uszom egy szép nagy tóban, mint az oceánban. Végre a canadai Laurentian Mountain egyik nagyon szép nyaralóhelyét választottuk. A St. Jovite községben levő Grey Rock Inn 80 mérföldnyire van Montrealtól, így nyaralásunkat összekötthettük montreali barátaim meglátogatásával. Montreal körülbelül olyan távolságra van New Yorktól, mint Boston, amit, ha akarunk, egy napi autózással könnyen elérhetünk. Mi azonban kényelmes lassu hajtással Vermonton át csak a következő nap értünk Mointrealba, ami New York után egyik legkedvesebb városom.

Guthy Böske

Canada Párisa, így nevezik sokan és tényleg van valami euhópai szellem és stilus ebben az egymillió hatszázezer lakosu metropolisban. A világ legnagyob kétnyelvü városa, mondják, mert éppen annyi az angol, mint a francia nyelvü lakosa. Rövidesen azonban éppen olyan sok magyar beszédet fogunk hallani, mint angolt, mondják tréfásan a "smart set" montreali találkozóhelyén, a My Hobby nevü magyar espressóban. Pestieknek, illetve volt pestieknek könnyü megmagyaráznom, mi a My Hobby. Ez a montreali Pick Ász, Pest Hitler-előtti éveinek legkedveltebb Váci-utca-i espressója.

Miután a férjemnek már olyan régen magyaráztam, hogy a pesti espresso kávé mennyivel jobb volt az amerikainál, természetesen ebédelni kis pesti stilusu kávéházba vittem. A nagy olasz kávéfőzőgép mellett a volt hires pesti bálkirálynő, Jellenz Kató főzi a kávét. Övé a kis terraszos kávéház, ahol kávén, kiflin, Dobos és Sacher tortán kivül debreceni virslit és kolbászt is kapni. Jellenz Kató férjével Takácsy Konstantinnal, a Weisz Manfréd gyár volt vezérigazgatójával és két fiával él és dolgozik Montrealban. Természetesen a személyzet is magyar, nemcsak a vendégek.

ekonyvtar.hu

Az egyik asztalnál Münich Aladárt, a neves volt pesti építészt láttam, a másik asztalnál Wolfner László ebédelt feleségével .A legnagyobb magyar börgyár volt tulajdonosának a szomszédos házban van jólmenő csokoládébo'tja és kis üzeme. Egy másik asztalnál Berzeviczy Albert (a fiatal, volt külügyminisztériumi tisztviselő) kávézott egy csinos hölggyel. Azt mondják, gyakori vendégek az ifju Ernyei Károlyék és a Heinrich család, akik mind Montrealban élnek.

Egy volt Színházi Élet-beli kolléga nevetve jegyezte meg, hogy ha nem tudnám, vegyem tudomásul, hogy Montreal következő polgármestere is magyar lesz. Jelenleg tizenháromezer ujcanadás magyar van Montrealban. Nem csoda, hogy ezek a jórészt pesti jövevények még a vendéglők étlapját is megváltoztatták. Már nemcsak a kilenc montreali magyar vendéglőben, hanem néhány angol helyen is szerepel a lekváros derelye, a turós csusza és a töltött káposzta az étlapon, természetesen a gulyás mellett. Az uj magyar ételekről még a canadai angol ujságok is megemlékeztek.

A régi montreali magyarok között kétségtelenül legismertebb név a Steinbergéké. "Steinberg" olyan ismert és nagy chain store Canadában, mint az A. & P. Amerikában. A karriert a "mama" inditotta el egy kis füszerüzlettel, amiből aztán a fiuk, Sam Steinberggel az élen, olyan hatalmas vállalatot fejlesztettek, hogy 30 nagy üzletük van Quebec tartományban.

Érdekes magyar származásu karrier Gordon Kossuth Henry, a Barcley Bank központjában, akiről azt mondják, hogy Kossuth Lajos leszármazottja.

Az ujcanadások közül hosszu listát tudnék irni olyanokról, akik igazi karriert csináltak. Még dollármilliomos is van köztük: John Seguir, aki tizenkét éves becsületes, szorgalmas munkával és persze ügyességgel nemcsak pénzt, tekintélyt és megbecsülést is szerzett a magyaroknak Montrealban.

Az uj montrealiak között régi pesti barátaimat, Kenedi Dezsőéket látogattam meg. Kenedinének, a hires pesti "Józsá"-nak Montreal egyik elegáns belvárosi utcájában, a Bishop Streeten van divatszalonja .Éppen olyan jóizlésü és jól megvarrt kosztümöket és toiletteket készit az uj hazában, mint régen Pesten. Vevői eleinte persze mind a régi pestiekből kerültek ki, de a finom, jó ruhának és jó izlésnek hire megy és ma már a montreali Józsa éppen olyan fogalom Canadában, mint volt valaha Magyarországon. A rendelőkönyvében lapozgatva szinte visszaálmodtam magam a sok pesti ismerős közé, akikkel régen Józsánál találkoztam.

SOKSZORSZÉP KÖNYVTÁR 15 SZEGED

Azt hiszem, minden volt pesti, akárcsak jómagam, kitünően érezné magát a hatalmas, még mindig fejlödésképes Montrealban és föleg annak tizenkét magyar espressójában.

Montrealból szinte rövid séta az ut a Laurentian-hegyek közé. Néhány magasabb csucsot kivéve ,a hegyek körülbelül a mi Mátránkhoz hasonlitanak. A földrajzban mindig azt tanultuk, hogy Finnország a tizezer tó országa. Itt azonban kiderült, hogy Canadában még tizezernél is több tó van. A francia canadaiak hivö katolikusok és minden létező naptári névből van néhány szentjük. És minden szent után egy-egy nyaralót neveztek el.

Szent Teréztől Szent Izidorig vagy százon mentünk keresztül, mig elértünk Szent Jovita, a kedves Grey Rock Innbe. A tó, ha nem is Balaton, de kellemes, a hegyekkel körülvett szálloda csupa virág, a koszt bőséges, a golfpálya és repülőtér a szálloda tulajdona. Szokatlan látvány volt számomra, ahogy a kis privát repülőgépek megérkeztek rendszerint gyerekes családokkal. Még Texasból is voltak vendégek. Az ellátásért és szobáért személyenként 10 dollárt fizettünk, amit igazán megért. Persze az amerikaiak mindig meg voltak sértve, hogy az amerikai dollár ma kevesebbet ér a canadainál. Öt százalékos felárat kellett fizetnünk, — Montrealban 10 százalék felárat számitottak.

A két hét alatt, amit ott töltöttem, persze alaposan megismertem a Laurentian-beli helyeket, amelyek télen talán még látogatottabbak, mint nyáron, mert rendkivül alkalmasak síelésre nemcsak haladók, hanem kezdők számára is. Azt mondják, télen annyi a vendég, hogy még a társalgóban is ágyakat állitanak fel. Nyaraláson és télisporton kivül a halászat és vadászat a legnépszerübb ezekben a helyiségekben. Sportklubok vizirepülögépen viszik az egyébként megközelithetetlen tavakhoz a halászokat. Mikor ott voltunk, valóságos repülö expedició indult a hires Hudson Baybe, vadliba vadászatra. Személyenkint 500 dollárt fizettek a kirándulásért: ezért az összegért a szállitáson kivül kosztot és persze sátorlakást is kaptak. Egy connecticuti barátunk olyan lelkesedéssel indult a vadászatra, mintha egyenesen a mennyekbe menne.

Visszafelé gyönyörü utat tettünk meg a St. Lawrence folyó partja mellett. Quebecben vacsoráztunk, hol a hegyről lenézve a folyóra mindig könnyes lesz a szemem. Mintha csak Budán lennék, a Gellért hegyen. A St. Lawrence folyó is valahogy mindig a Dunára emlékeztet, pedig néhol olyan széles, hogy óceánjáró hajók kötnek ki rajta.

Napokig utazgattunk Canadában, láttam gazdag termőföldeket, szép tanyákat, farmokat, ahol nincs más csak tehenészet s hegyilegelő, nyomoruságos viskókat ,ahol a népek egyetlen jövedelme a fürésztelep, ha ugyan van a közelben; láttam a nagy amerikai iparvállalatok hatalmas fióktelepeit, kis és nagy gyárakat. Mindig és mindenütt az volt az érzésem, függetlenül két canadai nagy iparvállalati vezető felvilágositásától, hogy Canada még ma is a végtelen lehetőségek hazája. Valahogy ott tart, mint az Egyesült Államok ötven évvel ezelőtt. Persze a lehetőségekhez kis tőke is kell, — mondják fanyaran a My Hobbyban — de az biztos, hogy, aki ma kezd valamit, csak előre mehet ebben a hatalmas s folytonosan nagyobb és nagyobb lélekszámu országban.

A szomoru számomra csak az, hogy ahol annyi a hely és munkalehetőség, miért nincs több hely a szegény hontalan magyarok számára?

Ugy hallom a bevándorlás megszigoritása csak időleges és talán rövidesen ujra beengedik a jelenleg visszautasitott, de permittel rendelkező DP-ket.

ekonyvtar.sk-szeged.hu

Somogyi Könyvtár SZEGED